

के तपाईंको घर पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नुहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing ले गर्ने छ । १००% ग्यारेन्टीका साथ समस्याको समाधान ।
सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कन्सल्ट
रानीपोवा, पोखरा-११ (रहिजा पाटी ज्यलेसको नजिक)
०६१-५७८०८८, ८८५६०२३३३, ८८६६८९८७७३

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १५ मा
कलर मिजिटिड कार्ड साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०७५७७५

वर्ष २५ अङ्क २०१ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' २०८१ साउन १८ गते शुक्रबार 2 Aug 2024 पृष्ठ ४ मूल्य रु. ५।-

सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयकमा सहमति

रासस
काठमाडौं, १७ साउन

सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयकमा सहमति जुटेको छ । बिहीबार सिंहदरबारस्थित गृहमन्त्रालयमा बसेको संयन्त्रको बैठकबाट सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयकमाथि मिल्न बाँकी विषयमा सहमति जुटेको हो ।

बैठकपछि बोल्दै गृहमन्त्री रमेश लेखकले भन्नुभयो, "आज उपलब्धि भएको छ । हाम्रा बिचमा मिल्न बाँकी सबै कुरा मिलेको छ ।" विधेयकका चार वटा विषयमा लामो छलफलपछि सहमति भएको उहाँको भनाइ छ ।

द्वन्द्वकालको बेलाभा भएको हत्यालाई मनसायपूर्वक अथवा स्वच्छेदकारी ढङ्गले परिभाषित गरिएको गृहमन्त्री लेखकले

बताउनुभयो । उहाँका अनुसार मेलामिलापपत्र र क्षमादान गर्नका लागि पीडितको सहमति आवश्यक हुने कुरामा सहमति भएको छ । "यदि पीडितको सहमति भएन भने मानव अधिकार उल्लङ्घनमा पनि सरकारवादी फौजदारी मुद्दा चल्न सक्ने छ । दुनियावादी फौजदारी मुद्दा भएमा पीडितलाई चाहेको गर्ने अधिकार दिने कुरा भएको छ । मानवअधिकारको गम्भीर उल्लङ्घनमा त मुद्दा चल्ने नै भयो," गृहमन्त्री लेखकले भन्नुभयो ।

द्वन्द्वमा संलग्न सुरक्षाकर्मी जसको मृत्यु र घाइते परिवारलाई पनि पीडित सरह परिपूर्णा दिने सहमति भएको उहाँले बताउनुभयो । कार्यदलका सदस्यहरू गृहमन्त्री

रमेश लेखक, एमाले संसदीय दलका मुख्यसचिव महेश बर्तीला र माओवादी केन्द्रका उपमहासचिव जनार्दन शर्माबीच निरन्तर छलफल हुँदै आएको थियो । तत्कालीन माओवादीका तर्फबाट लडेका बहिर्गमित लडाकुहरूलाई द्वन्द्वप्रभावितका रूपमा परिभाषित गरेर परिपूर्णाको व्यवस्था गर्ने सहमति भएको गृहमन्त्री लेखकले बताउनुभयो । "यसलाई कानून मन्त्रालयको सचिवले ड्राफ्ट गर्नुहुन्छ । त्यसपछि हामी नेताहरू (प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड) लाई बुझाउँछौं," उहाँले भन्नुभयो, "सङ्क्रमणकालीन न्याय देशको साभा विषय भएकाले कार्यदलमा

भएको सहमति संसदीय समिति हुँदै संसद्बाट पारित हुन्छ ।" सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयक सङ्घीय संसद्को कानून न्याय तथा मानवअधिकार समितिमा विचाराधीन रहेको छ । उक्त विधेयकमा नमिलेका कुरा मिलाउन लेखक, बर्तीला र शर्मा समिलित तीन सदस्यीय कार्यदल गठन भएको थियो । पछिल्ला बैठकमा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री अजयकुमार चौरसिया र कानून, न्याय तथा मानव अधिकार समितिका सभापति विमला सुवेदी, महान्यायाधिका केशव बडाल, पूर्व कानूनमन्त्री ध्रुवबहादुर प्रधान, नेपाली सेनाका उपरथी जीवनप्रसाद दाहाललगायतको पनि सहभागिता रहेको थियो ।

प्रधानमन्त्री ओलीलाई एमाले पार्टीको समग्र नेतृत्वको जिम्मेवारी

रासस
काठमाडौं, १७ साउन

प्रधानमन्त्री तथा नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई पार्टीको समग्र नेतृत्व जिम्मेवारी दिइएको छ ।

एमालेको बिहीबारको सचिवालय बैठकले सबै नेताहरूको जिम्मेवार हेरफेर गर्दै अध्यक्ष ओलीलाई पार्टीको समग्र नेतृत्वको जिम्मेवारी प्रदान गरेको हो ।

बैठकमा अध्यक्ष ओलीले नयाँ विकासित राजनीतिक परिस्थिति र पार्टीले खेल्नुपर्ने भूमिकाका विषयमा धारणा राख्नुभयो । उहाँले बैठकलाई सम्बोधन गर्दै नयाँ परिवेशमा जनअपेक्षा अनुरूप पार्टी नेतृत्व तहले निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका विषयमा प्रकाश पार्नुभएको एमाले प्रचार विभाग प्रमुख राजेन्द्र गौतमले जानकारी दिनुभयो ।

यस्तै बैठकले वरिष्ठ उपाध्यक्ष ईश्वर पोखरेललाई नीति अनुसन्धान प्रतिष्ठानको प्रमुख तथा नीति तथा योजना सम्वद्ध विभागको संयोजन, उपाध्यक्ष युवराज ज्ञवालीलाई प्रदेश तथा

स्थानिय तह समन्वयको संयोजन, उपाध्यक्ष अष्टलक्ष्मी शाक्यलाई राजनीतिक समन्वय र सामाजिक विकास सम्वद्ध विभागको संयोजन, उपाध्यक्ष रामबहादुर थापालाई कूटनीतिक सम्वन्ध तथा राष्ट्रिय सुरक्षाको संयोजनको जिम्मेवारी तोकिएको छ । यस्तै उपाध्यक्ष विष्णुप्रसाद पौडेललाई पार्टीको सङ्गठनात्मक कामको अनुगमनको र पार्टी सम्वद्ध विभागहरूको संयोजन, उपाध्यक्ष सुरेन्द्रप्रसाद पाण्डेलाई राजकीय मामिला तथा पूर्वाधार तथा विकास सम्वद्ध विभागहरूको संयोजन र उपाध्यक्ष गुरु बराललाई संसदीय मामलाको संयोजन, सुशासन र सेवाप्रवाह सम्वद्ध विभागहरूको जिम्मेवारी तोकिएको छ ।

पार्टी महासचिव शङ्कर पोखरेललाई पार्टीको सङ्गठनात्मक कामको संयोजन, उपमहासचिव प्रदीप ज्ञवालीलाई पार्टी स्कुल विभागको प्रमुख, उपमहासचिव विष्णु रिमाललाई निर्वाचन विभाग र वित्त तथा कोष व्यवस्थापन विभागको

प्रमुखको जिम्मेवारी तोकिएको प्रचार विभाग गौतमले जानकारी दिनुभयो । सचिवहरू गोकर्णराज विष्टलाई भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात विभागको प्रमुख, योगेश भट्टराईलाई संसदीय विभाग प्रमुख, रघुवीर महासेठलाई परराष्ट्र मामिला विभाग प्रमुख, छविबहाल विश्वकर्मालाई स्थानीय विकास विभाग प्रमुख जिम्मेवारी दिइएको छ ।

यस्तै सचिव लेखराज भट्टराई सुदूरपश्चिम प्रदेशको इन्चार्ज र अर्का सचिव पद्मा अर्याललाई लुम्बिनी प्रदेशको इन्चार्ज तोकिएको छ । बैठकले केन्द्रीय कमिटीका सदस्यहरूको कार्यविभाजन गर्नुको साथै अनुशासन आयोग र सल्लाहकार परिषद्मा पनि मनोनयन गरेको एमाले प्रचार विभाग प्रमुख गौतमद्वारा जारी विज्ञापितमा जनाइएको छ । केन्द्रीय सदस्यलाई जिल्ला इन्चार्ज, जनवर्गीय सङ्गठनको इन्चार्ज, प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रको इन्चार्ज तोकिएको छ ।

सात महिनामा २१ प्रतिशतले बढे विदेशी पर्यटक

रासस
काठमाडौं, १७ साउन

सन् २०२४ को सात महिनामा विदेशी पर्यटक आगमन २१ दशमलव २२ प्रतिशतले बढेको छ । नेपाल पर्यटन बोर्डले दिएको जानकारीअनुसार यस वर्षको जुलाईसम्म छ लाख ४७ हजार छ सय १५ विदेशी पर्यटक नेपाल आएका छन् । जबकी गतवर्षको सोही अवधिमा पाँच लाख ३४ हजार दुई सय सात पर्यटक नेपाल आएका थिए । यसवर्षको जनवरीमा

७९ हजार एक सय, फेब्रुअरीमा ९७ हजार चार सय २६, मार्चमा एक लाख २८ हजार एकसय ६७, अप्रिलमा एक लाख ११ हजार तीन सय ७६, मेमा ९० हजार दुई सय ११ पर्यटक नेपाल आएका थिए । साथै जुनमा ७६ हजार सात सय ३६ र जुलाईमा ६४ हजार पाँच सय ९९ पर्यटनले नेपाल भ्रमण गरेका छन् ।

सन् २०२४ को जुलाईमा विदेशी पर्यटक आगमन भण्डै १२ प्रतिशतले बढेको छ । नेपाल पर्यटन बोर्डले उपलब्ध गराएको तथ्याङ्क

अनुसार गतवर्षको जुलाईको तुलनामा यसवर्षको सोही अवधिमा ११ दशमलव नौ प्रतिशतले विदेशी पर्यटक बढेका हुन् ।

यसवर्षको जुलाईमा ६४ हजार पाँच सय ९९ विदेशी पर्यटक आगमन भएकामा गतवर्षको सोही अवधिमा यो संख्या ७५ हजार सातसय २६ थियो । बोर्डका अनुसार सन् २०२२ को जुलाईमा ४४ हजार चार सय ६२, सन् २०२१ मा तीन हजार ६३, सन् २०२० मा एक सय ९६ पर्यटक नेपाल आएका

थिए । कोरोना महामारी सुरु हुनुभन्दा अघिल्लो वर्ष अर्थात् सन् २०१९ को जुलाईमा ७० हजार नौ सय १६ विदेशी पर्यटकका नेपाल आगमन भएको थियो ।

जुलाईमा सबैभन्दा बढी भारतबाट २१ हजार चार सय ९९, अमेरिकाबाट सात हजार आठ सय ६४, चीनबाट ६ हजार आठ सय १९, वेलायतबाट तीन हजार आठ सय छ र बंगलादेशबाट तीन हजार चार सय ७० विदेशी पर्यटक नेपाल आएका छन् ।

राष्ट्रपतिसमक्ष प्रदेश प्रमुखको शपथ

रासस
काठमाडौं, १७ साउन

राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलसमक्ष तीन प्रदेशका नवनिर्वाचित प्रदेश प्रमुखले बिहीबार पद तथा गोपनीयताको शपथ लिनुभएको छ ।

राष्ट्रपति कार्यालय

शीतल निवासमा बिहीबार आयोजित विशेष समारोहमा बागमतीप्रदेशका प्रमुख दीपकप्रसाद देवकोटा, लुम्बिनी प्रदेशका प्रमुख कृष्णबहादुर घर्तीमगर र कर्णाली प्रदेशका प्रमुख यशराज जोशीले शपथ लिनुभएको हो । समारोहमा उपराष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, सभामुख,

अध्यक्ष, उपप्रधानमन्त्री, मन्त्रीगण र विशिष्ट व्यक्तित्वको उपस्थिति थियो । राष्ट्रपति पौडेलले मन्त्रपरिषद्को यही साउन १४ गतेको बैठकको निर्णय एवं सिफारिसमा बुधवार विभिन्न तीन प्रदेशका प्रदेश प्रमुख नियुक्त गर्नुभएको थियो ।

पोखराको डुलुवा टोली पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न भारतको कन्याकुमारीसम्मको यात्रामा

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १७ साउन

पोखराको डुलुवा टोली पोखरा सहित नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न भारतको कन्याकुमारीसम्मको यात्रामा निस्किएको छ । नेपालको कास्कीदेखि भारतको कन्याकुमारीसम्मको भ्रमणलाई 'केटुके' नाम दिइएको पर्यटन प्रवर्द्धनात्मक भ्रमण यही अगष्ट १ देखि २५ अगष्ट सम्म हुने गरी पोखराको एक टोली विहिवार भारत तर्फ प्रस्थान गरेको हो ।

'डुलुवा' टोली ४ वटा गाडीमा १९ जनाको एक समुह विहिवार पोखराबाट भारत तर्फ प्रस्थान गरेको डुलुवा कार्यक्रम संयोजक युवा व्यवसायी योगेश बहादुर भट्टराईले बताउनु भयो । डुलुवा नामक संस्था गठनको १५ वर्षको दौरानमा आफुहरूले पहिला घर देश त्यस पछि परदेश भन्ने अभियानका साथ ७० जिल्ला पुगेको उहाँले दाबी गर्दै नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनमा आफुहरूको यात्राले धेरै टेवा पुग्ने उहाँले विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

टोलीले हरेक सहरमा पुगेर स्थानिय व्यवसायी र पत्रकारसँग छलफल तथा अर्न्तक्रिया गर्ने भएको छ । संयोजक भट्टराईले भन्नुभयो "हामी यात्राका क्रममा भेटिएका पर्यटकीय स्थलहरूको उजागर गर्ने, पोखरा आउन निमन्त्रणा दिँदै यहाँका पर्यटकीय

गन्तव्यहरू, प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाहरूको प्रवर्द्धन गर्नु तथा नेपाल-भारत बीचको सुमधुर सम्बन्धलाई अझ प्रगाढ बनाउने प्रयास गर्नेछौं ।

उक्त टोलीलाई पोखरा महानगरपालिकाका मेयर धनराज आचार्य, भारतीय पेन्सन क्याम्प पोखराका प्रतिनिधि सुशान्तसिंह भदेल, नेपाल पर्यटन बोर्ड गण्डकी प्रदेश कार्यालयका निमित्त प्रमुख नवीन पोखरेल, पोखरा पर्यटन परिषदका अध्यक्ष पोमनारायण श्रेष्ठ, अग्रज पर्यटन व्यवसायी गणेश बहादुर भट्टराई लगायतले खादा, माला लगाउँदै यात्राको सफलताको कामना गर्नु भएको थियो ।

उक्त अभियानमा पोखरा महानगरपालिका, नेपाल पर्यटन बोर्ड गण्डकी प्रदेश, रेवान पोखरा, माउण्ट कैलास रिपोर्ट, विजिभि भन्नुभयो "हामी यात्राका क्रममा भेटिएका पर्यटकीय स्थलहरूको उजागर गर्ने, पोखरा आउन निमन्त्रणा दिँदै यहाँका पर्यटकीय

नेपालको पर्यटनको राजधानि पोखराबाट शुरु भएको भ्रमण रक्सौल, पटना, कोलकाता, पुरी, भाइजाग, चेन्नई, पौडिचेरी, रामेश्वरम, कन्याकुमारी, कोची, गोवा, मुम्बई, अहमदाबाद, द्वारका, जयपुर, दिल्लीहुँदै पुनः पोखरामै आएर समापन हुने तय गरिएको छ । कार्यक्रममा बोल्दै मेयर आचार्यले उक्त भ्रमणले पर्यटन प्रवर्द्धनमा भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गर्दै भ्रमणमा गएर पर्यटन प्रवर्द्धन गर्नेछ, जसको आउटपुट आगामी दिनमा भारतीय पर्यटकको पोखरा भ्रमण बढ्नेछ भन्नेमा हामी विश्वस्त छौं । भारतीय पेन्सन क्याम्प पोखराका प्रतिनिधि सुशान्तसिंह भदेलले पोखरा देखि भारतसम्मको भ्रमणले दुबै देशको पर्यटकीय गन्तव्यहरूको प्रवर्द्धन हुने दाबी गर्नुभयो । भारत र नेपालबीचको सम्बन्ध सुमधुर बनाउन यस्ता कार्यक्रमले मद्दत पुग्ने उहाँको भनाइ छ ।

नेपाल पर्यटन बोर्ड गण्डकी प्रदेशका निमित्त कार्यालय प्रमुख नवीन पोखरेलले पर्यटनको

दूलो बजार भारत र चाइना रहेको दाबी गर्नु भयो । डुलुवाटोली भारत गए पश्चात पोखरा सहित नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनमा थप टेवा पुग्ने उहाँले विश्वास व्यक्त गर्नु भयो । पोखरा पर्यटन परिषदका अध्यक्ष पोमनारायण श्रेष्ठले पोखरा महानगरले आउँदो अग्रेजी नयाँ वर्ष सन् २०२५ मा १५ लाख पर्यटक भित्राउने लक्ष्य राखेकोले यस्ता अभियानले पोखराको पर्यटन प्रवर्द्धनमा मद्दत पुग्ने जनाउनु भयो ।

नेपाल पर्यटन बोर्डका पूर्व सदस्य तथा अग्रज पर्यटन व्यवसायी गणेशबहादुर भट्टराईले घर गाँउमा डुलुवा भन्नुको अर्थ घरबाट बाहिर निस्कनु जसले समाजमा भएका घटनाहरू र समय परिवेसलाई बुझाउने गरेको उल्लेख गर्दै यस अभियानले नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्ने जनाउनु भयो ।

धुम्कुको मज्जा र महत्व छुट्टै रहेको बताउँदै उहाँले धुम्का धेरै कुराकोनासिल गर्न सकिने दाबी गर्नु भयो । नेपाली संस्कृतिमा प्रचलित 'डुलुवा'लाई युवा लक्षित पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले सन् २००८ सालमा अभियान सुरु भए पनि २०२० मा संस्थागत रूपमा डुलुवाको नामबाटै यो स्थापना भएको हो । यसै गरी हिडन जुम्ला, शे-फोक्सुण्डो, खप्तड, रापा, मध्य पहाडी लोकमार्ग, भारतको लेहे लद्दाख यात्रा यस अघि डुलुवा टोलीले भ्रमण गरि सकेको छ ।

सुपथ मूल्यमा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्पलेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्मन्वहोस् ।

हिमालय अफसेट प्रेस
नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. : ०६१-५७०६५१

पर्वतारोही पूर्णिमालाई एक लाखसहित पब्लिक फोरकेको सम्मान

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १७ साउन

किर्तिमानी पर्वतारोही पूर्णिमा श्रेष्ठलाई पब्लिक फोरके टेलिभिजनले सम्मान गरेको छ। टेलिभिजनले एकै क्षिणमा तीन पटक सगरमाथा आरोहण गरेर विश्व किर्तिमान बनाएकी श्रेष्ठलाई बिहीबार एक लाख रुपैयाँ नगदसहित सम्मान गरेको हो। पोखराको न्युरोडस्थित टेलिभिजनको कार्यालयमा आयोजित कार्यक्रममा प्रबन्ध निर्देशक मन क्षेत्रीले नगद एक लाख रुपैयाँसहित दोसल्ला ओडाएर सम्मान पत्र प्रदान गरे। श्रेष्ठले गएको मे १२, मे १९ र मे २५ मा सगरमाथाको सफल आरोहण गरेकी थिइन्। गोरखाको आरुघाट गाउँपालिका-१० की श्रेष्ठले सन् १०१८ मा पहिलो

पटक सगरमाथामा पाइला राखेकी हुन्। यस पटकको बसन्त याममा सगरमाथा आरोहणमा विश्व किर्तिमान राख्न सफल भएकी श्रेष्ठलाई पब्लिक फोरके टेलिभिजनका अध्यक्ष सविन भट्टले एक लाख रुपैयाँसहित सम्मान गर्ने घोषणा गरेका थिए।

पत्रकारिता क्षेत्रबाट मिलेको सम्मानले हौसला मिलेको पूर्णिमाले बताइन्। 'पत्रकार भएपनि यसरी पत्रकारिता क्षेत्रबाट नगदसहित सम्मान पाएको थिइँ', उनले भनिन्। गोरखाको गाउँमा जन्मिएर सगरमाथाको चुचुरोमा पुग्दासम्म अनुभूति

पब्लिककर्मिसँग साटिन्। उनले हरेक क्षेत्रमा काम गर्दा कामलाई भारी सम्भन् नहुने सुभाव दिइन्। पूर्णिमाको अदम्य साहसलाई बढवा दिन सम्मान गरिएको टेलिभिजनका प्रबन्ध निर्देशक क्षेत्रीले बताए। 'हामीले गरेको सम्मान अदम्य साहस भएको पत्रकारलाई गरेको सम्मान हो। धेरै जनाको प्रेरणाको स्रोत भएकी पर्वतारोहीलाई सम्मान हो', क्षेत्रीले भने। हिमाल आरोहणमानयौँपुस्ताकोप्रेरणाको स्रोत बन्न उनले शुभकामना व्यक्त गरे। श्रेष्ठ आरोहीसँगै फोटो पत्रकारसमेत हुन्। उनले ७ वर्ष अघि पर्वतारोहण सुरु गरेकी हुन्। सुरुवातमा मनास्लु हिमाल चढेकी उनले आठ हजार मिटरभन्दा अग्लो ८ वटा हिमाल आरोहण गरेकी छन्।

३९ घर परिवारको त्रिपालमुनि बास : पोखरा-१४ स्थित गस्ती टोलमा सेती नदीले असार २२ गतेको बाढीले घर बगाएपछि विस्थापित ३९ घर परिवारलागायतका त्रिपालमुनि बास बस्दै। तस्बिर: ऋषिराम बराल/रासस

अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवसमा बिटी क्लबले रक्तदान गर्ने

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १७ साउन

पोखरामा क्रियाशील रहेको बुद्धटोल युवा (बिटी) क्लबले अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवसको अवसरमा पहिलो संस्करणको रक्तदान कार्यक्रम आयोजना गर्ने भएको छ।

बुद्धटोल युवा क्लबका अध्यक्ष अशिम थापाले अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवसको अवसरमा यही साउन २८ गते

खुल्ला रक्तदान कार्यक्रम आयोजना गरिने जानकारी दिए। उनका अनुसार पोखरा महानगरपालिका-१ स्थित पुरानो टुडिखेलमा बिहान ७ बजेदेखि खुल्ला रक्तदान कार्यक्रम हुनेछ। खेलकुदको क्षेत्रमा निकै सक्रिय रहेको यस क्लबले युवा दिवसको अवसरमा पहिलो पटक रक्तदानको आयोजना गर्न लागेको क्लबको कोषाध्यक्ष दीपक कार्कीले जानकारी दिए। उनका अनुसार क्लबले

सेभेन ए साइड फुटबल प्रतियोगिता आयोजना गर्दै आएको छ। क्लबले यसअघि सामाजिक कार्यक्रम अन्तर्गत कोरोना भाइरसको महामारीको समयमा राहात वितरण, सरसफाई, टोटोलको सडकबतीको मर्मत संभार, सिस्टिभी जडान, विभिन्न विषयमा जनचेतनामूलक अन्तरक्रिया लगायतका कार्यक्रमहरू आयोजना गर्दै आएको छ।

किम्बु बगैँचा मासेर बीउ उत्पादन गर्दै स्रोत केन्द्र

पोखरापत्र संवाददाता
वालिङ, १७ साउन

वालिङ-१ यवादीमा रहेको कृषि विकास स्रोत केन्द्रले किम्बु बगैँचा मासेर विभिन्न अन्नका बीउ उत्पादन थालेको छ। विसं २०४१ मा रेशमखेती गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको रेशम विकास कार्यालयको नाम र काम परिवर्तन भएसँगै किम्बु बगैँचा फाउण्डेसन अन्नको बीउ उत्पादन थालिएको हो। २०४२ सालमा ३५

रोपनी क्षेत्रफलमा किम्बु बगैँचा लगाएर रेशमखेती हुँदै आएको थियो। गण्डकी प्रदेशअन्तर्गतको कृषि विकास स्रोत केन्द्रका रूपमा स्थापना भएको केन्द्रले आलु, मकै र धानको बीउ उत्पादन गर्दै आएको छ। उक्त कार्यालयका प्रमुख सुदीप रेग्मीका अनुसार २० रोपनीमा आलु, मकै र धानको मूल बीउ उत्पादन थालिएको छ। चिप्स बनाउन प्रयोग गरिने विभिन्न

जातका आलुको परीक्षण उत्पादन भएको छ। यस वर्ष 'मनकामना ३' जातको मकै उत्पादन गरी प्रशोधनको तयारी छ। मकै उत्पादन गरेको स्थानमा 'रामधान' को प्रजनन तथा मूलबीउ उत्पादन गर्ने उद्देश्यले धानखेती गरिएको छ। कार्यालय परिसरमै धान, मकै, गहुँको विषादीको प्रयोग गरेर वा नगरीकन प्रशोधन गर्न सकिने उपकरण जडान गरिएको

छ। जडान भएका उपकरणबाट कार्यालय परिसरमा उत्पादन भएका बीउ तथा जिल्लाका विभिन्न स्थानमा बीउ उत्पादनसँग सम्बन्धित समूह सहकारीले उत्पादन गरेका बीउको प्रशोधन र भण्डारण गर्न पनि सहज भएको प्रमुख रेग्मीले बताउनुभयो। कार्यालयले उत्पादन गरेको धान, मकै, आलुको मूलबीउ सरकारले तोकेको मूल्यमा बिक्री गरिने उहाँले जानकारी दिनुभयो।

पोखरा संघका मानार्थ सदस्य जर्मन नागरिक कुबेराको निधनमा श्रद्धाञ्जली सभा

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १७ साउन

पोखरा उद्योग वाणिज्य संघले आफ्ना मानार्थ सदस्य जर्मन नागरिक राइनर कुबेराको निधनप्रति दुःख व्यक्त गरेको छ। कुबेराको गएको असार २८ गते ८१ वर्षको उमेरमा जर्मनमै निधन भएको थियो। कुबेरा पोखरा उद्योग वाणिज्य संघको साभेदार संस्था जर्मनीको माइञ्ज सहरमा रहेको हस्तकला उद्योग संघ ह्याण्डवर्कस्क्र्यामर राहिनहेसन (एचडब्लुके माइञ्ज) को परियोजना प्रमुखको रूपमा लामो समय काम गरेका थिए। पोखरा उद्योग वाणिज्य संघले २०५१ सालमा पहिलोपटक एचडब्लुके माइञ्ज जर्मनीसँग सहकार्य सुरु गरेको थियो। ४ वर्षको लागि भनिएको सो साभेदारी करिब १६ वर्षसम्म

निरन्तर कायम रहेको थियो। पोखरा उद्योग वाणिज्य संघको सचिवालय व्यवस्थापनदेखि विभिन्न व्यावसायिक तालिम,अध्ययन अवलोकन भ्रमणको लागि ठूलो सहयोग प्राप्त भएको थियो। संघसँगको लामो सहकार्यमा एचडब्लुके माइञ्जबाट ६ लाख ७२ हजार २३७ युरो सहयोग प्राप्त भएको तथा १ हजार १०४ वटा कार्यक्रम भएको थियो। संघका पूर्वअध्यक्ष तथा सल्लाहकार अशोक पालिखेका अनुसार त्यो सहकार्यलाई परिणाममुखी बनाउन कुबेराको विशेष सहयोग रहेको थियो। नेपालको निजी क्षेत्रबाट पहिलोपटक कुनै विदेशी संस्थासँग भएको त्यो नै पहिलो सहकार्य भएको बताउँदै पालिखेले भने, 'त्यो कालखण्डमा करिब २ हजार व्यवसायीहरूलाई विभिन्न तालिम र गोष्ठीको क्रममा

जर्मनसमेत पठाइएको थियो।' एचडब्लुके माइञ्जले पोखरामात्र नभएर लमजुङ, म्याग्दी, तनहुँ, बागलुङ,गोर्खा,नेपालगञ्जको सचिवालय सुदृढीकरणमा पनि सघाएको तथा स्याङ्जा र वालिङसँग पनि सहकार्य भएको उनले स्मरण गरे। परियोजना प्रमुखको रूपमा कुबेरा ४८ पटक नेपाल आएको र ३ जना नेपाली बालबालिकालाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिरहेको पालिखेले जानकारी दिए। कुबेरालाई संघलाई दिएको योगदानको कदर गर्दै २०६७ कार्तिक २९ गते तत्कालीन अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठको अध्यक्षतामा भएको संघको बैठकले राइनर कुबेरासहित एचडब्लुके माइञ्ज जर्मनीलाई मानार्थ सदस्यता प्रदान गरेको थियो। श्रद्धाञ्जली सभामा बोल्दै पूर्वअध्यक्ष पालिखेले पोखरामाबेकरी,अटोमोवाइल्स,उड

कार्भिडजस्ता तालिम प्रदान गरी दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा माइञ्जले अतुलीयन योगदान दिएको पनि बताए। संघका अर्का पूर्वअध्यक्ष वसन्त उदासले परियोजना प्रमुखको रूपमा कुबेराले संघ तथा पोखराप्रति देखाएको प्रेमको मुक्तकण्ठले प्रशंसा गरे। श्रद्धाञ्जली सभा तथा संघका अध्यक्ष पवनकुमार प्रजापतिले संघका मानार्थ सदस्य कुबेराप्रति श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै उनको योगदानलाई संघले नबिसने बताए। संघका महासचिव बलराम आचार्यको संचालन रहेको कार्यक्रममा संघका पूर्वअध्यक्षहरू राजेन्द्रकुमार लालचन,विश्वशंकर पालिखे, दामु अधिकार सहित संघका पदाधिकारी, कार्यसमिति सदस्य तथा पूर्वसदस्यहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

Embassy of India Kathmandu (Nepal)

Vacancy Announcement

- ECHS Branch, Defence Wing, Embassy of India invites applications for the following post for ECHS Polyclinic Pokhara:-

S.N.	Vacancy for the Post	Place
1.	Clerk	ECHS Polyclinic Pokhara

- For qualification, work experience, salary, terms & conditions and other details, see website www.indemb-kathmandu.gov.in
- Applications to be submitted at the under mentioned address till 12 Aug 2024.

**Pokhara
Officer-in-Charge
ECHS Polyclinic
Embassy of India
Pension Paying Office
Rambazar, Pokhara (Nepal)
Tele No. : 061-430232**

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमार्ने

के तपाईं कपाल भरेर विन्तित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको वीच वीचमा टाटुपरेर भरिहेको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
- कपाल भरिहेको कारणले भुसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगावै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक रौं पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद क्लिनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-४३२२२२, ५८४६०६८८०६

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छुटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ।

लक्षणहरू:

- » शरिरको एक हर नचले।
- » मुख बाझो भएको।
- » खाना खान, बोल्न, पिसाब गर्न गाह्रो भएको।
- » हिंड्न नसक्ने, खुट्टा हान लुला भएको।

सम्पर्क:
स्पार्क टि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्युरोड, सभामुह्योक
फोन नं. ०६१-५७१४०८, ५८५६०२६७५०, ५८६६४९५३८०

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

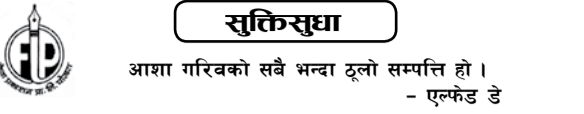
- ☞ पुरुषमा देखिने: शिग्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उत्तेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नदोष, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।
- ☞ महिलाहरूमा देखिने: स्तन सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुल्ने, ढाढ दुल्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।
- ☞ सुन्दरता: अनुहारका सबै किसिमका दाग, झडीफोर कालोपोतो, अनावश्यक केटी वा फोकाहरू, दुब्रो, सेता दुब्रो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।
- ☞ मलद्वार सम्बन्धी रोग: छारसुत्रद्वारा पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बस्दा गाह्रो हुने, मलद्वार दुल्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

महिला वा पुरुषमा हुने (बौध्पोपन) नि:सन्तानपनको सफल उपचार

जाँच्ने समय: प्रत्येक दिन बिहान ९:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१-५८२९१८, ९८४४३१९०८, ९८०६५७५७६५

नोट : नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथाशीघ्र सम्पर्क गर्नुहोला।

सुक्ति-सुधा

आशा गरिवको सबै भन्दा ठूलो सम्पत्ति हो ।
- एल्फेड डे

सम्पादकीय

मौद्रिक नीतिको सकारात्मक सन्देश

नेपाल राष्ट्र बैङ्कले एक साता अघि आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को मौद्रिक नीति सार्वजनिक गरेको छ । प्रत्येक वर्ष बजेट आएलगत्तै केन्द्रीय बैङ्कले सरकारको वार्षिक बजेटको उद्देश्य प्राप्तमा सघाउने गरि मौद्रिक नीति सार्वजनिक गर्छ । भर्खरै नयाँ सरकार गठन भएको अवस्थामा मौद्रिक नीति आएकाे अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन सक्ने देखिन्छ । लचिलो नीति अवलम्बन गर्दै जारी गरिएकाले यो मौद्रिक नीतिप्रति निजी क्षेत्रले सकारात्मक टिप्पणी गरेको छ ।

केन्द्रीय बैङ्कका गभर्नर महाप्रसाद अधिकारीले वर्तमानमा कायम रहेको सहज मूल्य र बाह्य क्षेत्रको स्थितिमा हेरेर सुस्ताएको अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउन 'सजगतापूर्ण लचिलो' मौद्रिक नीति जारी गरिएको बताएका छन् । अर्थतन्त्रको बाह्य परिवेश, कोरोना सङ्क्रमण एवं पटक पटक हुने गरेको सरकार परिवर्तनका कारण पनि आर्थिक गतिविधिमामा सुस्तता आएको टिप्पणी हुँदै आएको छ । गत वर्षको मौद्रिक नीतिमा कडाइ गरिएकाले अर्थतन्त्र सहज नभएको उद्योगी व्यवसायीको गुनासो थियो । केन्द्रीय बैङ्कले समग्र परिस्थितिको मूल्याङ्कन गरेर जारी गरेको यस पटकको मौद्रिक नीतिमा सहजीकरणको प्रयास गरेको भन्दै सरोकारवालाले सकारात्मक मानेका छन् । मौद्रिक नीतिले निर्माण व्यवसायी, औद्योगिक व्यवसायी, बैङ्क क्षेत्र र वैदेशिक रोजगारीमा जानेका लागि विशेष सम्बोधन गरेको छ । निर्माण सम्पन्न भइसकेपछि पनि सरकारबाट भुक्तानी नपाएका कारण बैङ्कलाई तिर्नुपर्ने कर्जा तिर्न नसकेको निर्माण व्यवसायीलाई साँवाब्याज तिर्ने अवधि थप गरिएको छ ।

यो व्यवस्थाले कर्जा व्यवस्थापन गर्न र कालोसूचीमा पर्न सक्ने जोखिम हटेको हो । त्यस्तै चेक अनादर भएकै आधारमा कालोसूचीमा समावेश नगर्ने, साभेदारीमा संलग्न कुनै पनि कम्पनी कालोसूचीमा परेका कारण अर्को कम्पनीलाई असर नपर्ने व्यवस्थाले निर्माण क्षेत्र थप चलायमान हुने अपेक्षा गरिएको छ । मौद्रिक नीतिमार्फत बैङ्कदर र नीतिगत दर दुवै घटाइएको छ । ब्याजदरको माथिल्लो सीमाको बैङ्कदरलाई सातबाट ६.५ प्रतिशत र नीतिगत दर ५.५ प्रतिशतबाट घटाएर पाँच प्रतिशत कायम गरिएको छ । मौद्रिक नीतिसमेतको कार्यान्वयनमार्फत मुद्रास्फीति पाँच प्रतिशतमा रहने प्रक्षेपण गरिएको छ । यसै गरी बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले संस्थागत लगानीकर्ताका लागि मार्जिन प्रकृतिको सेयर धितोमा प्रवाह गर्ने अधिकतम २० करोड रुपैयाँको सीमालाई खारेज गरिएकाले अब कर्जामा सीमा रहने छैन । मौद्रिक नीतिमार्फत चालु आवमा निजी क्षेत्रमा जाने कर्जा १२.५ प्रतिशतले वृद्धि हुने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ । यसले चालु आवमा सस्तो ब्याजदर र तरलताको पर्याप्त व्यवस्थापन हुने छ ।

न्यून कर्जा प्रवाहको अवस्थामा सुधार ल्याउन कर्जा समायोजन गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई समयावधि थप गरिने भएको छ । अर्कोतर्फ, खराब कर्जाका कारण दबाबमा रहेका बैङ्कको पुँजीकोषलाई नयाँ उपकरणको प्रयोगमार्फत प्रोत्साहन गर्ने नीति लिएको छ । वित्तीय क्षेत्रमा कृत्रिम बौद्धिकताको अधिकतम सदुपयोग गर्न मार्गदर्शन गर्नुपर्ने विषयलाई पनि नीतिमा समेटिएको छ । सहकारी संस्थाको नियमन तथा सुपरिवेक्षणका लागि आवश्यक कानून बनाउन सरकारसँग समन्वय गर्ने नीतिमा उल्लेख हुनुले बेधित्तको पर्याय बनेको सहकारी क्षेत्रको नियमन हुने देखिन्छ । मौद्रिक नीतिको अर्को महत्वपूर्ण पक्ष वैदेशिक रोजगारीमा देखिएको छ । श्रम स्वीकृति लिएकाहरूलाई बैङ्क खातामा विप्रेषण पठाउने सुनिश्चितता आधारमा बिनाधितो ऋण उपलब्ध गराउने व्यवस्था अति महत्वपूर्ण छ । बजेटको कार्यान्वयन हुन सकेमा मौद्रिक नीतिले शिथिल अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन सक्ने अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

तपाईंको आज

मेष	: शारीरिक भ्रमेला	तुला	: शुभ यात्रा
वृष	: मानसिक तनाव	वृश्चिक	: स्वास्थ्यमा सुधार
मिथुन	: व्यापारमा लाभ	धनु	: सहयोग मिल्नेछ
कर्कट	: शत्रुको भय	मकर	: अप्रत्यासित लाभ
सिंह	: भ्रमेला बढ्ने	कुम्भ	: सत्कार मिल्नेछ
कन्या	: कार्यमा सफलता	मीन	: आर्थिक समस्या

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिसणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्बन्धित ।

बाढी नियन्त्रण गर्न पक्की पर्खाल निर्माण

पोखरापत्र संवाददाता

म्याग्दी, १७ साउन

बेनी बजार र आसपासका क्षेत्रमा बाढी नियन्त्रण गर्न एक किलोमिटर ४४ मिटर लामो पक्की पर्खाल निर्माण भएको छ ।

रुपाताल संरक्षण एकीकृत विकास परियोजनाले रु ५० करोडको लागतमा म्याग्दी, कालीगण्डकी र राहुघाट नदीको किनारमा कम्पोजिट, काउन्टर फोर्ट र ग्राभिटी प्रविधिको पर्खाल निर्माण गरेको हो ।

सङ्घीय सरकारले जोखिमयुक्त जिल्ला सदरमुकामको सूचीमा राखेको बेनी नगरपालिका र पर्वतको जलजला गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानमा नदी नियन्त्रण गर्न काम थालेको थियो ।

“बेनी बजार संरक्षण आयोजनाअन्तर्गत आठवटा कम्पनीसँग सम्झौता गरेर निर्धारित समयमा नै काम सम्पन्न भएको परियोजनाका सूचना अधिकारी कृष्णबहादुर

विश्वकर्माेले बताउनुभयो । बेनी बजार, गलेश्वर क्षेत्र, राममन्दिर र पर्वत बेनी आसपासका बस्तीलाई संरक्षण गर्न नदी नियन्त्रण आयोजना निर्माण भएको हो । आयोजनाअन्तर्गत रु नौ करोड ४५ लाखमा ठेक्का सम्झौता गरेको रौताह-बिएनबी कन्ट्रक्सन जेभीले बेनी नगरपालिका-८ स्थित कालीगण्डकी किनारमा एक सय ६४ मिटर लामो र आठ मिटर अग्लो काउन्टर फोर्ट र ग्राभिटी प्रविधिको पक्की पर्खाल निर्माण गरेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ सम्झौता भएको सो ठेक्कामार्फत यसअघि कालीपुलको कालीगण्डकी किनारमा ८० मिटर पक्की र मङ्गलाघाटको म्याग्दी नदी किनारमा ४६ मिटर कम्पोजिट पर्खाल निर्माण भएको थियो । बेनी नगरपालिका-७ मङ्गलाघाटको म्याग्दी नदीको किनारमा दुईवटा प्याकेजमा दुई सय ६२ मिटर लामो कम्पोजिट प्रविधिको पर्खाल निर्माण भएका

हुन् । बेनी नगरपालिका-९ स्थित राहुघाट नदी किनारमा ११० मिटर लामो कम्पोजिट प्रविधिको पर्खाल रु दुई करोड ६८ लाखमा बनेको हो । पर्वतको जलजला गाउँपालिका-२ राममन्दिर संरक्षणका लागि कालीगण्डकी नदी किनारमा १३८ मिटर लामो सोही प्रविधिको पर्खाल निर्माण भएको छ । यो योजना निर्माणका लागि रु चार करोड ३२ लाखमा ठेक्का सम्झौता भएको थियो । जलजला गाउँपालिकाको बगरफाँटमा कालीगण्डकी किनारमा ८५ मिटर लामो कम्पोजिट पर्खाल निर्माण भएको छ । यसैगरी, जलजला गाउँपालिका-३ वारीबेनीमा रु तीन करोड ५० लाखमा ८४ मिटर लामो पर्खाल भएको छ । बेनी नगरपालिका-२ स्थित बेनी-बागलुङ सडकको भसभसे पहिरो र म्याग्दी नदी कटान नियन्त्रणका लागि रु दुई करोड ३० लाखमा ७५ मिटर लामो पर्खाल निर्माण भएको छ ।

पर्वतका अस्पतालमा डेङ्गुका बिरामीको चाप बढ्यो

पोखरापत्र संवाददाता

पर्वत, १७ साउन

पछिल्लो एक सातायता पर्वत अस्पतालमा डेङ्गुका बिरामीको चाप बढेको छ ।

अस्पतालमा डेङ्गु र भाइरल ज्वरोका सरदर तीन सयभन्दा बढी बिरामी आउने गरेका छन् । अधिकांश बिरामीमा ज्वरो, रुघाखोकी, टाउको दुख्ने, बान्ता हुने लक्षण देखिएको छ भने सोही मात्रामा डेङ्गुका लक्षण देखिएका बिरामीको सङ्ख्यासमेत अत्यधिक रहेको छ ।

पर्वत अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा हेमन्त बाँस्तोलाका कारण पछिल्लो समय जटिल खालका डेङ्गुका बिरामी देखिएका छन् । यसवर्ष पर्वत अस्पतालमा डेङ्गु पत्ता लागेका १० बिरामीमध्ये दुईजना गम्भीर छन् । डा बाँस्तोलाले भन्नुभयो “उनीहरूलाई भर्ना गरेर उपचार गरिरहेका छौं । वर्षासँगै बढेको अत्याधिक गर्मीका कारण पनि डेङ्गुका बिरामीको सङ्ख्या दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको छ । त्यस्तै प्रतिकूल मौसमका कारण

भाइरल ज्वरोका बिरामीको सङ्ख्या पनि बढ्दै गएको छ । जटिल खालका बिरामीलाई विशेष परीक्षण गर्ने गरिएको डा बाँस्तोलाले बताउनुभयो । “सामान्य अवस्थाको तुलनामा करिब दोब्बरले बिरामीको सङ्ख्या बढिरहेको छ ।

हामीले एकै दिनमा तीन सय भन्दाबढीको स्वास्थ्य परीक्षण गरेका छौं”, डा बाँस्तोलाले भन्नुभयो । गर्मीयाम, दूषित पानीको प्रयोग, लामखुट्टेबाट नजोगिँदा बिरामीको सङ्ख्या बढी मात्रामा देखिएको हो । उहाँले डेङ्गुबाट बच्नका लागि लामखुट्टेको टोकाइबाट जोगिनुनै सर्वोत्तम उपाय हुने बताउनुभयो । यसका लागि नियमित भुलको प्रयोग गर्ने, घरवरपर सफा पानी जम्मा हुने ठाउँ सफा गर्नुपर्ने, भोलिलो र पोषिलोयुक्त खानपान गर्नाले दुवै रोगबाट बच्न सकिने डा बाँस्तोलाको सुझाव रहेको छ ।

अस्पतालमा रहेका ५६ शय्यामा भाइरलका बिरामी भरिभराउ छन् । अधिकांस उपचार

गरेर फर्किने गरेका छन् । यस्तै स्वास्थ्य बीमा गरेपछि पनि स्वास्थ्य परीक्षण गराउनेको सङ्ख्या बढ्दै गएको छ ।

जिल्लामा स्वास्थ्य बीमा गराउनेको सङ्ख्या बढ्दै गएको र उनीहरूले स्वास्थ्यमा सामान्य समस्या आउँदा साथ नै स्वास्थ्य परीक्षणको लागि अस्पतालमा पुग्ने गरेका छन् । पन्ध्र शय्याको अस्पताललाई स्तरवृद्धि गरी ५० शय्याको क्षमतामा सञ्चालन गरिएको भए पनि जनशक्ति अभावमा भने समस्या रहेको अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष शङ्कर गिरीको गुनासो छ । उहाँका अनुसार १५ शय्याको अस्पताल भए पनि ४१ शय्या अस्पताल व्यवस्थापन समितिले व्यवस्थापन गरेर अहिले ५६ शय्यामा बिरामी भर्ना गरिएको छ । पर्वत अस्पतालसँगै पर्वतका निजी अस्पताल, मेडिकल र ग्रामीण क्षेत्रमा रहेको स्वास्थ्यचौकीमा पनि डेङ्गुका बिरामी बढेको स्वास्थ्यकर्मीले बताएका छन् ।

धानमा फेद कुहिने रोग

पोखरापत्र संवाददाता

दोरपाटन, १७ साउन

बागलुङमा धानमा फेद कुहिने रोग देखिएको छ । सो रोगले धानको बोट मर्न थालेपछि किसान निराश बनेका छन् ।

धान रापेको एक महिनामै फेद कुहिएर मर्न थालेपछि किसान समस्यामा परेका छन् । धानको फेद कुहिने डाँठ पहुँलो भएर सुक्ने गरेको छ । धान गोड्ने बेलामा फेद कुहिन थालेपछि कृषि ज्ञान केन्द्रबाट प्राविधिकको टोलीनै खटिएको छ ।

जिल्लाको बागलुङ नगरपालिका र जैमिनी नगरपालिकाको ठूलो क्षेत्रमा लगाइएको धानबाली कुहिएर नष्ट नहुन थालेको हो । किसानले धान कुहिएर नष्ट हुन थालेपछि कृषि ज्ञान केन्द्रलाई गुहारेका छन् । प्राविधिकको टोली खेतमै पुगेर रोगको पत्ता लगाई नियन्त्रण गर्न थालिएको कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङका

बाली संरक्षण अधिकृत सन्तोष अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । धान मर्न थालेको किसानको गुनासो आएपछि नियन्त्रणमा लागेको उहाँले बताउनुभयो । बागलुङ नगरपालिका-१२, १३ र १४ र जैमिनी नगरपालिकाको अधिकांश क्षेत्रमा फेद कुहिने रोग लागेको छ ।

रोगको पहिचान भएपछि किसानलाई दुस्रीनाशक विषादी ‘कार्वन्डा’ प्रयोगका लागि सुझाएको भन्दै यो गरी नियन्त्रणका लागि पालिकासँग समन्वय गरेर लागेको उहाँले बताउनुहुन्छ । रोग नियन्त्रणका लागि एक रोपनी जग्गामा २५ देखि ३० लिटर कार्वन्डा हाल्नुपर्ने अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । यस रोगको समाधान नभए उत्पादनमा ५० प्रतिशत हास आउने उहाँले बताउनुहुन्छ ।

उहाँले भन्नुभयो, “किसानको गुनासो आएपछि हामी सम्बन्धित

धानमा फेद कुहिने रोग

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुङ, १७ साउन

बागलुङमा धानमा फेद कुहिने रोग देखिएको छ । सो रोगले धानको बोट मर्न थालेपछि किसान निराश बनेका छन् । धान रापेको एक महिनामै फेद कुहिएर मर्न थालेपछि किसान समस्यामा परेका छन् । धानको फेद कुहिने डाँठ पहुँलो भएर सुक्ने गरेको छ । धान गोड्ने बेलामा फेद कुहिन थालेपछि कृषि ज्ञान केन्द्रबाट प्राविधिकको टोलीनै खटिएको छ ।

जिल्लाको बागलुङ नगरपालिका र जैमिनी नगरपालिकाको ठूलो क्षेत्रमा लगाइएको धानबाली कुहिएर नष्ट नहुन थालेको हो । किसानले धान कुहिएर नष्ट हुन थालेपछि कृषि ज्ञान केन्द्रलाई गुहारेका छन् । प्राविधिकको टोली खेतमै पुगेर रोगको पत्ता लगाई नियन्त्रण गर्न थालिएको कृषि ज्ञान केन्द्र बागलुङका बाली संरक्षण अधिकृत सन्तोष अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । धान मर्न थालेको किसानको गुनासो आएपछि नियन्त्रणमा लागेको उहाँले बताउनुभयो । बागलुङ नगरपालिका-१२, १३ र १४ र जैमिनी नगरपालिकाको अधिकांश क्षेत्रमा फेद कुहिने रोग लागेको छ । रोगको पहिचान भएपछि किसानलाई दुस्रीनाशक विषादी ‘कार्वन्डा’ प्रयोगका

लागि सुझाएको भन्दै यो गरी नियन्त्रणका लागि पालिकासँग समन्वय गरेर लागेको उहाँले बताउनुहुन्छ । रोग नियन्त्रणका लागि एक रोपनी जग्गामा २५ देखि ३० लिटर कार्वन्डा हाल्नुपर्ने अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । यस रोगको समाधान नभए उत्पादनमा ५० प्रतिशत हास आउने उहाँले बताउनुहुन्छ ।

उहाँले भन्नुभयो, “किसानको गुनासो आएपछि हामी सम्बन्धित ठाउँमा पुगेर अध्ययन गरिरहेका छौं, जहाँ पुगेका छौं, त्यो ठाउँमा एकै नाशको लक्षण देखिएको छ, यो फेद कुहिने रोग हो, बलेवा, पैयूपाटा, सिगाना क्षेत्रमा बढी देखिएको छ, जैमिनीको ५० प्रतिशत क्षेत्रमा लगाएको धानमा यो समस्या छ, रोग समयमै नियन्त्रण भएन भने उत्पादनमा धेरै गिरावट आउने देखिन्छ ।” गत असार दोस्रो साता लगाएको धान अहिले पूरै मर्न थालेको बागलुङ नगरपालिका-१२ का प्रेमप्रसाद शर्मा पौडेलले बताउनुभयो । फेद कुहिने रोगले धान सखाप भएको र यसको समाधान नभए बिउसमेत जोगाउन मुस्किल पर्ने उहाँको भनाइ छ । एक हप्ता अगाडिसम्म पानी लगाउँदै आएको र राम्रोसँग जादै गएपछि केही दिनदेखि कुहिने समस्या आएको पौडेल बताउनुहुन्छ । धेरै वर्षपछि धानमा यो समस्या देखिएको उहाँले बताउनुभयो ।

किसानलाई अनुदानमा हातेट्याक्टर

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, १७ साउन

गाउँघरमा गोरु पाल्ने प्रचलन हराउँदै गएपछि र कृषिमा यात्रिकीकरण गर्ने उद्देश्यले धिरेड गाउँपालिकाले किसानलाई अनुदानमा हातेट्याक्टर वितरण गरेको छ ।

गाउँपालिकाले किसानलाई पचास प्रतिशत अनुदानमा हातेट्याक्टर वितरण गरेको हो । कृषियन्त्र तथा औजार वितरणमा पचास प्रतिशत अनुदान कार्यक्रमअन्तर्गत रु १९ लाख ६८ हजार बजेटमा ३२ वटा हातेट्याक्टर खरिद गरिएको थियो । गाउँपालिकाका कृषि

शाखा प्रमुख रवि रामदामका अनुसार प्रतिट्याक्टरको मूल्य रु ६१ हजार पाँच सय रहेकामा गाउँपालिकाले पचास प्रतिशत अनुदान व्यहोर्नेगरी छनोट भएका किसानलाई उनीहरूबाट रु ३० हजार सात सय पचास लिएर प्रदान गरेको हो ।

गाउँपालिकाले सबैलाई समान ढङ्गले अनुदान दिएकाले उत्पादनका आधारमा किसानलाई सम्मान गरिने प्रमुख रवि रामदामले भन्नुभयो, “कृषिमा आधुनिकीकरण जरुरी छ । हातेट्याक्टरले लागत घटाउनुका साथै समय पनि बचत हुन्छ ।”

बाढीपहिरोमा परी बिहारसम्म १४८ को मृत्यु

रासस

काठमाडौं, १७ साउन

अविरल वर्षाको कारण गत जेठ २८ गतेदेखि देशका विभिन्न स्थानमा आएको बाढीपहिरोलाग्यतका विपद् मा परी बिहारसम्म एक सय ४८ जनाको मृत्यु भएको छ ।

केन्द्रीयप्रहरी प्रवक्ता एवं प्रहरीनायक महानिरीक्षक दानबहादुर कार्कीका अनुसार बाढीपहिरोलाग्यतका विपद् मा परी काठमाडौं उपत्यकामा तीन जना, कोशी प्रदेशमा २५ जना, मधेश प्रदेशमा छ जना, बागमती प्रदेशमा २९ जना, गण्डकी प्रदेशमा ४२ जना, लुम्बिनी प्रदेशमा २५ जना, कर्णाली प्रदेशमा आठ जना र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा १० जना गरी जम्मा एक सय ४८ जनाको मृत्यु भएको हो ।

उहाँका अनुसार काठमाडौं उपत्यकामा १० जना, कोशी प्रदेशमा ३७ जना, मधेश प्रदेशमा १० जना, बागमती प्रदेशमा १० जना, गण्डकी प्रदेशमा ३४ जना, लुम्बिनी प्रदेशमा १० जना, कर्णाली प्रदेशमा ५१ जना र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा १४ जना गरी जम्मा एक सय ७६ जना घाइते भएका

छन् । बाढीपहिरोका कारण काठमाडौं उपत्यकामा २६ जना, कोशी प्रदेशमा ४९ जना, बागमती प्रदेशमा १२ जना, गण्डकी प्रदेशमा १४ जना, कर्णाली प्रदेशमा दुई जना र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा पाँच जना गरी जम्मा एक सय आठ जनाको उद्धार गरिएको छ । साथै कोशी प्रदेशमा दुई जना, बागमती प्रदेशमा ४२ जना, गण्डकी प्रदेशमा दुई जना र कर्णाली प्रदेशमा एक जना गरी ४७ जना बेपत्ता भएका र बेपत्ताको खोजी जारी रहेको प्रवक्ता कार्कीले जानकारी दिनुभयो ।

बाढीका कारण जम्मा तीन सय ८३ घर ढुबानामा परेका छन् । जसअन्तर्गत दुई सय ५५ वटा घर, ९१ वटा गोठ, ४३ वटा पुल, दुई वटा विद्यालय र दुई वटा सरकारी कार्यालयमा क्षति पुगेको प्रहरीले जनाएको छ । बाढीपहिरोमा परी आजसम्म सात सय १५ वटा पशुचोपायाको मृत्यु भएको छ । उक्त अवधिमा विपद्का घटनाबाट चार हजार एक सय १२ घर परिवार विस्थापित भएका प्रवक्ता कार्कीले जानकारी दिनुभयो ।

‘सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थाबाट मात्र गर्भपतन सेवा लिनपर्छ’

कृष्ण दवाडी
 पोखरा, १७ साउन

सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थाबाट गर्भपतन सेवा लिनको सङ्ख्या गण्डकी प्रदेशमा वृद्धि हुँदै गएको छ। सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालयका अनुसार गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदेशान्तर्गतका ११ जिल्लाको दुई सय ५३ स्वास्थ्य संस्था गर्भपतन सेवाका लागि सूचीकृत भएका थिए। देशभर यस्ता सूचीकृत संस्थाको सङ्ख्या भने एक हजार पाँच सयभन्दा बढी रहेको जनाइएको छ।

निर्देशनालयका अस्पताल नर्सिङ प्रशासक अञ्जु पौडेलका अनुसार गत आवमा १२ हजार एक सय ६७ जनाले सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिए थिए। यसरी सेवा लिनेमध्ये २० वर्षभन्दा कम उमेरका पाँच सय ७३ थिए। पोखरा महानगरपालिकाभित्र गत आवमा एक हजार पाँच सय १७ ले सुरक्षित गर्भपत सेवा लिएका थिए। विसं २०५९ मा सुरक्षित गर्भपतन सेवालार्इ कानुनी मान्यता दिइएको थियो भने २०७३ देखि सबै सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थामा सुरक्षित गर्भपतन सेवालार्इ निःशुल्क गरिएको थियो।

सरकारले आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका रूपमा सुरक्षित गर्भपतन सेवालार्इ लिएको छ। स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, परिवार कल्याण महाशाखाका अनुसार ४३ प्रतिशतले मात्र सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थाबाट गर्भपतन सेवा लिने गरेका छन्। अर्थात् असुरक्षित गर्भपतन गराउनेको सङ्ख्या ५७ प्रतिशत छ। असुरक्षित गर्भपतनले महिलाको समग्र स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पुग्ने बताइएको छ।

अर्कोतर्फ सुरक्षित गर्भपतन सेवा निःशुल्क पाइन्छ भने सेवाग्राहीलार्इ जानकारी नै छैन। सुनौलो परिवार नेपालका कार्यकारी निर्देशक डा केपी उपाध्याय सेवाग्राहीलार्इ सुरक्षित गर्भपतन सेवा निःशुल्क छ भने जानकारी नहुँदा असुरक्षित गर्भपतनको सङ्ख्या वृद्धि भएको हुनसक्ने बताउनुहुन्छ। उहाँ भन्नुहुन्छ, “अर्भे अनधिकृत औषधिबाट गर्भपतन गराउनेक्रम रोकिएको गर्भपतन गराउनेक्रम रोकिएको छैन। अनधिकृत औषधिदले महिलाको ज्यान नै खतरामा पर्छ, यसतर्फ सरकार थप गम्भीर बनुपर्छ।”

यसैबीच, सुरक्षित गर्भपतन सेवाका बारेमा रहेको अनभिज्ञतालार्इ कसरी अन्त्य गर्न सकिन्छ भने ध्येयले बुधबार यहाँ छलफल

म्याग्देको छाडडाँडाका प्रत्येक घरमा धारा वितरण

पोखरापत्र संवाददाता	
तनहुँ, १७ साउन	
जिल्लाको म्याग्दे गाउँपालिका-४ छाडडाँडाका एक सय पचास घरमा लिफ्टका माध्यमबाट खानेपानी वितरण गरिएको छ। भर्लाइँडी खानेपानी आयोजनाबाट भ्रि्ररबास, हटिया, गैरा, चोर्के, तारन्थोक र ध्यानथोक गरी छवटा बस्तीमा खानेपानी वितरण गरिएको हो। ‘एक घर, एक धारा’ अभियानअन्तर्गत लिफ्ट प्रणालीबाट खानेपानी सुविधा पुऱ्याइएको म्याग्दे गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत नारायणप्रसाद अधिकारीले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार खानेपानी आयोजनाबाट भण्डै आठ सय मानिस प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका छन्। म्याग्दे गाउँपालिकाको समपुरक योजना, विशेष अनुदान	

आयोजना गरिएको छ। बिएनबी मिडिया र सुनौलो परिवार नेपालद्वारा संयुक्त रूपमा आयोजित कार्यक्रमका सहभागीले सुरक्षित गर्भपतन सेवा परिवार नियोजनको साधन होइन, यो महिलाको आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका रूपमा रहेको विषयलार्इ प्राथमिताका साथ समुदायलार्इ बुझाउन र सञ्चारमाध्यमले उठान गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए।

सहभागीले सरकारले अनुमति दिएका अर्थात् सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थाबाट मात्र गर्भपतन सेवा लिन र असुरक्षित गर्भपतनले निम्त्याउने जोखिमलार्इ अन्त्य गर्न जनचेतना जगाउन सञ्चारमाध्यमको भूमिका अहम् हुने सुझाव दिएका थिए। कार्यक्रममा गण्डकी प्रदेश, सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालयका सचिव डा विनोदविन्दु शर्माले सूचीकृत संस्थाबाट मात्र गर्भपतन सेवा लिनका लागि सेवाग्राहीलार्इ जानकारी गराउन मन्त्रालयले जनचेतना जगाउने काम गरिराखेको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “किशोरी र आमालार्इ सुरक्षित बनाउन सुरक्षित गर्भपतन सेवालार्इ थप प्रभावकारी बनाउने नीति मन्त्रालयको छ। गर्भवती हुने बित्तिकै स्वास्थ्य सस्थाको पहुँचमा महिलालार्इ ल्याउन मन्त्रालयले सबै जिल्लामा विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिराखेको छ।” उहाँका अनुसार प्रदेशमा गत आवमा ४१ हजार गर्भवती भएका थिए।

स्वास्थ्य निर्देशनालयका अस्पताल नर्सिङ प्रशासक पौडेलले सुरक्षित गर्भपतनसम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, सेवाको अवस्था र अगामी योजनाका बारेमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुहुँदै सुरक्षित गर्भपतन सेवाका बारेमा विद्यमान अनभिज्ञतालार्इ हटाउन सामूहिक प्रयासको खाँचो औँल्याउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “गर्भपतन सेवा लिने अथवा नलिने भन्ने अधिकार स्वयं महिलालार्इ हुनुपर्छ। यसलार्इ गर्भनिरोधकको साधनका रूपमा बुझ्नु हुँदैन। गर्भपतन सेवा महिलालाको अधिकार हो।” उहाँले बिस वर्षभन्दा कम उमेरमा गर्भपतनको सङ्ख्या बढ्नुमा असुरक्षित यौनसम्पर्क, अस्थायी साधनको प्रयोग नगर्नु र यौन तथा प्रजनन शिक्षाबारे पर्याप्त ज्ञान नहुनुजस्ता कारण रहेको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो “जनचेतनाको कमी, सामाजिक र सांस्कृतिक अवरोध, स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा कमी र चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीको अभावलगायत

चुनौती सुरक्षित गर्भपतन सेवामा रहेको छ। पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अस्पतालका वरिष्ठ स्त्रीरोग विशेषज्ञ डा प्रेम पौगेनीले पछिल्लो समय सूचीकृत स्वास्थ्य संस्था सङ्ख्यामा वृद्धिभएसँगै सुरक्षित गर्भपतन गराउनेको सङ्ख्या पनि वृद्धि भइरहेको छ भन्नुभयो। उहाँले “किशोरी तथा आमालार्इ अकालमा मृत्युको मुखबाट जोगाउने विभिन्न उपायमध्ये सुरक्षित गर्भपतन सेवा हो। यसलार्इ समुदायस्तरमा चेतना पुऱ्याउनुपर्छ। सकभर गर्भपतन गर्नुपर्ने अवस्था नै आउन दिनहुँदैन। गर्भपतनलार्इ परिवार नियोजनको विकल्प बनाउनु हुँदैन।”

उहाँका अनुसार अस्पतालमा असुरक्षित गर्भपतनबाट हुने गम्भीर अवस्थामा समेत सेवाग्राही आउने गरेको जानकारी दिँदै गत वर्ष एकजनाको पनि निधन नभएको बताउनुभयो। डा पौगेनीले सरकारी अस्पतालमा सेवा निःशुल्क भएकाले यसका बारेमा धेरैभन्दा धेरै महिलालार्इ जानकारी दिनु आवश्यक रहेको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “र्भपतन सेवा निःशुल्क भएकाले यसका बारेमा धेरैभन्दा धेरै महिलालार्इ जानकारी दिनु आवश्यक छ। समस्या परेर नै महिलाले गर्भपतन सेवा लिने हुन्। यसमा समाजमा रहेका सरोकारवालाहरूको सकारात्मक धारणा आवश्यक छ।” कार्यक्रममा पोखरा महानगरपालिका स्वास्थ्य महाशाखाका सिनियर अहेब अधिकृत हरिलाल आचार्यले सुरक्षित गर्भपतन सेवाका लागि सूचीकृत स्वास्थ्य संस्थाको समय समयमा अनुगमन गर्ने गरिएको जानकारी दिनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “सेवालार्इ प्रभावकारी, गुणस्तरीय बनाउनका लागि सूचीकृत सरकारी स्वास्थ्य संस्था अनुगमन गर्ने गरेका छौं। सेवालार्इ कसरी राम्रो बनाउन सकिन्छ भनेर लागिपरेका छौं।” कार्यक्रममा सुनौलो परिवार नेपालका प्रबन्धक कुमार आचार्यले सुनौलो परिवार नेपालद्वारा प्रदान भइरहेका परिवार व्यवस्थापन र सुरक्षित गर्भपतन सेवा सम्बन्धी विभिन्न सेवा एवं कार्यक्रमका बारेमा जानकारी दिँदै सुरक्षित गर्भपतन सेवामा पहुँच वृद्धि गर्न असुरक्षित गर्भपतनलार्इ निरुत्साहन गर्न आवश्यक छ भन्नुभयो। उहाँले “आफ्नो संस्थाले सुरक्षित गर्भपतन सेवा प्रदान गरिराखेको, यसका लागि दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि तालिम सञ्चालन एवं स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयसँगको

सहकार्यमा ११४३ हट लाइन टेलिफोन सेवा सञ्चालन गरिराखेको छ।”

प्रबन्धक आचार्यका अनुसार सुनौलो परिवार नेपालले सन् २०२३ मा आफ्ना विभिन्न शहरमा रहेका क्लिनिक मार्फत् ४६ हजार आठ सय ३५ लार्इ सुरक्षित गर्भपतन सेवा प्रदान थियो। परिवार व्यवस्थापन र सुरक्षित गर्भपतन सूचना तथा सेवाका बारेमा जानकारी दिने सो हटलाइन सेवा अत्यन्त प्रभावकारी मानिन्छ।

सुरक्षित मातृत्व तथा स्वास्थ्य अधिकारसम्बन्धी ऐन २०७५ अनुसार गर्भवतीको अवस्थाअनुसार १२ देखि २८ हप्तासम्मको गर्भपतन गराउन सकिन्छ। गर्भवतीको मञ्जुरीमा १२ हप्तासम्म जस्तो प्रकारको गर्भ पनि पतन गराउन सकिन्छ। गर्भपतन नगराएमा गर्भवतीको ज्यानमा खतरा पुग्न सक्छ वा निजको शारीरिक वा मानसिक स्वास्थ्य खराब हुन सक्छ, जबर्जस्ती करणी वा हाडनाता करणीबाट रहन गएको गर्भलार्इ गर्भवतीको मञ्जुरीले २८ हप्तासम्मको गर्भपतन गराउन पाइन्छ। यसैगरी, रोगप्रतिरोधक क्षमता उन्मुक्त गर्ने जीवाणु (एचआइभी) वा त्यस्तै प्रकृतिको अन्य निको नहुने रोग लागेको महिलालाको मञ्जुरीमा २८ हप्तासम्मको गर्भ, वंशानुगत (जेनेटिक) खराबी वा अन्य कुनै कारणले अशक्तता हुने अवस्था रहे उपचारमा संलग्न स्वास्थ्यकर्मीको रायबमोजिम गर्भवतीले सुरक्षित गर्भपतन गर्न पाउने व्यवस्था रहेको छ। गर्भवतीको मञ्जुरी बिना कुनै करकाप, धक्की, ललाइफकाइ, भुक्न्याइ वा प्रलोभन देखाई, लिन्नू पहिचान गरी लिन्नूका आधारमा गर्भपतन गर्न नपाउने व्यवस्था ऐनमा छ। ‘मिफेप्रिस्टोन’ र ‘मिसोप्रोस्टोल’ नामक औषधिको प्रयोगद्वारा गरिने सुरक्षित गर्भपतन सेवा (एमए) नेपालमा बढी प्रयोगमा छ। यो दश हप्ताभित्रको गर्भको सुरक्षित मानिन्छ। तालिम प्राप्त र अनुमति प्राप्त नसले मात्र यो औषधि वितरण गर्न सक्ने प्रावधान छ। यसैगरी, १२ हप्तासम्मको गर्भपतनलार्इ ‘म्यानुअल भ्याकुम एस्प्रेसन’ (एमभिए) विधिमार्फत तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीद्वारा औजारको माध्यमबाट गरिन्छ। १३ देखि १८ हप्तासम्मको गर्भलार्इ किमिपेन्सिव इमर्जेन्सी अब्सटेटी नियोनेटल कियर सुविधा भएको सूचीकृत स्वास्थ्यमा तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीद्वारा डाइलेटेसन एन्ड इन््याकुएसन (डिएन्ड) गरिन्छ।

महिला भलिबल, नेपालले श्रीलङ्कालार्इ हरायो

रासस काठमाडौँ, १७ साउन
बिहीबारदेखि सुरु भएको काभा महिला भलिबल नेसन्स लिग प्रतियोगितामा नेपालले श्रीलङ्कालार्इ पराजित गर्दै प्रतियोगितामा सुखद सुरुआत गरेको छ। त्रिपुरेश्वरस्थित राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्को कभर्डहलमा भर्खरै संलग्न खेलमा नेपालले श्रीलङ्कालार्इ ३-० को सोभ्रो सेटमा पराजित गरेको हो। नेपालले श्रीलङ्कामाथि पहिलो सेट २५-१९, दोस्रो सेट २५-१८ र तेस्रो सेट २५-१९ ले पाखा लगाउँदै विजयी भयो। सोही प्रतियोगिताअन्तर्गत आजै हुने अर्को खेलमा इरान र भारतबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ। उक्त खेल साँफ ५:४५ बजेदेखि सुरु हुनेछ। यस जितसँगै नेपालले तीन अड्क जोडेको छ। अब नेपालले आफ्नो दोस्रो खेल शनिबार भारतसँग खेल्नेछ।

खोपारामा चौरीपालन र धौलागिरी हिमाल :

म्याग्दीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-५ स्थित खोपारा लेकको खर्कमा थुप्रिएका चौरीगाई र पृष्ठभूमिमा देखिएको धौलागिरी हिमालको दृश्या समुन्द्र सतहदेखि तीन हजार छसय ६० मिटर उचाइमा रहेको खोपारा लेक पहाडी भूगोल, हिमाल, सुर्योदय, सुर्यास्तको दृश्य अवलोकनका लागि पर्यटकबीच आकर्षण बन्दै गएको छ। तस्बिर : सन्तोष गौतम/ रासस

तल्लो सेती जलविद्युत् आयोजना: पाँच सय रोपनी क्षेत्रफल अधिग्रहण

पोखरापत्र संवाददाता
तनहुँ, १७ साउन

तनहुँ जलविद्युत् आयोजनाले एक सय २६ मेगावाट क्षमताको तल्लो सेती जलविद्युत् आयोजनाका लागि पाँच सय रोपनी जग्गा अधिग्रहण गरेको छ।

मुआब्जा वितरण, जलाशय, पावरहाउस र कर्मचारी आवाससहितको संरचना निर्माण गर्न रु ७० करोड खर्च हुने अनुमान गरिएको जलविद्युत् आयोजना प्रमुख श्यामजी भण्डारीले जानकारी दिनुभयो। आयोजनाबाट ऋषिङ गाउँपालिकाको वडा नं १ र ३, बन्दीपुर गाउँपालिका-६, देवघाट गाउँपालिका-२, ३ र ४, आँबुखैरेनी गाउँपालिका-५ र ६, व्यास नगरपालिकाको १३ र १४ तथा चितवनको

भरतपुर महानगरपालिकाको वडा नं २९ प्रभावित हुने बताइएको छ। बन्दीपुर गाउँपालिका-६ तथा देवघाट गाउँपालिका-३ को सिमान सराइघाट नजिक दुई सय १३ मिटर लम्बाइ, ३२ मिटर उचाइ र दुई सय मिटर चौडाइ भएको बाँध निर्माण गरिने प्रमुख भण्डारीले बताउनुभयो। नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको पूर्ण स्वामित्वको तनहुँ जलविद्युत् आयोजनाले एक सय २६ मेगावाट क्षमताको तल्लो सेती जलविद्युत् आयोजना सुरु गरेको हो। एक सय ४० मेगावाट क्षमताको तनहुँ जलविद्युत् आयोजना हाइड्रोपावर लिमिटेड निर्माणसँगै कम्पनीले तल्लो सेती जलविद्युत् आयोजना निर्माणका लागि काम अघि बढाइएको आयोजना प्रबन्ध निर्देशक किरण श्रेष्ठले जानकारी

दिनुभयो। करिब १८ किलोमिटर तल्लो तटीय क्षेत्रमा तल्लो सेती आयोजना निर्माण प्रस्ताव गरिएको हो। उत्पादित विद्युत् तनहुँ जलविद्युत् आयोजनाले निर्माण गरेको दुई सय २० केभी दमौली-नयाँ भरतपुर प्रसारण लाइनमा जोडेर राष्ट्रिय विद्युत् प्रणालीमा प्रवाह गरिने श्रेष्ठले बताउनुभयो। देवघाट-४ गाईघाटमा अर्धभूमिगत विद्युत् गृहको निर्माण गरी विद्युत् उत्पादन गरिने छ। यसका लागि करिब दुई किलोमिटर प्रसारण लाइनको निर्माण गर्नुपर्ने उहाँले जानकारी दिनुभयो। अर्धजलाशययुक्त तल्लो सेती आयोजनाको करिब १२ किलोमिटर लामो जलाशय माथिल्लो तटीय क्षेत्र अर्थात् बाँधस्थलबाट सुँडेगाउँसम्म विस्तार हुनेछ।

गलेश्वरधाममा धार्मिक पुस्तकालय स्थापना

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, १७ साउन

म्याग्दीको प्रसिद्ध धार्मिकस्थल गलेश्वर शिवालय क्षेत्र विकास कोषमा धार्मिक पुस्तकालय स्थापना गरिएको छ। मुक्तिनाथ प्रवेशद्वारको रूपमा बेनी नगरपालिका-९ मा अवस्थित गलेश्वर धाममा पुस्तकालय स्थापना गरिएको हो।

पुस्तकालयमा पाँच सयभन्दा बढी धार्मिक पुस्तक राखिएको गलेश्वर शिवालय क्षेत्र विकास कोषका अध्यक्षमा धवप्रसाद रेग्मीले जानकारी दिनुभयो। “गलेश्वरमा आउने भक्तजन तथा आगन्तुकलार्इ लक्षित गरेर पुस्तकालय स्थापना गरेका हौं, यहाँ बैदिक सनातनधर्मसँग सम्बन्धित सबै विधाका

पुस्तक राख्ने लक्ष्य छ, गण्डकी क्षेत्रकै उत्कृष्ट धार्मिक पुस्तकालय बनाउने योजना छ”, उहाँले भन्नुभयो। गलेश्वर शिवालयमा हुने धार्मिक यज्ञ, अनुष्ठानमा धार्मिक पुस्तकको अभाव हुन नदिन र धार्मिक व्यक्तिलार्इ धार्मिक पुस्तकको अध्ययन गर्न पुस्तकालयबाट सहयोग पुग्ने स्थानीय लोकेन्द्र खड्काले बताउनुभयो। पुस्तकालयमा १८ पुराण, १८ उपपुराण, ४ वेद, उपनिषद, धर्म सिन्दूर, निर्णय सिन्दूर, गीता, भागवतलगायतका पुस्तक राखिएका छन्। पुस्तकालय बनाउन धवलागिरी गाउँपालिका-७ ताकम घर भई हाल अमेरिकामा रहनुभएका आउने भक्तजन तथा आगन्तुकलार्इ लक्षित गरेर पुस्तकालय स्थापना गरेका हौं, यहाँ बैदिक सनातनधर्मसँग सम्बन्धित सबै विधाका

पुस्तकालयको फर्निचर

सन् २०२४ को सात महिनामा विदेशी पर्यटक आगमन २१ दशमलव २२ प्रतिशतले बढेको छ।

नेपाल पर्यटन बोर्डले दिएको जानकारीअनुसार यस वर्षको जुलाईसम्म छ लाख ४७ हजार छ सय १५ विदेशी पर्यटक नेपाल आएका छन्। जबकी गतवर्षको सोही अवधिमा पाँच लाख ३४ हजार दुई सय सात पर्यटक नेपाल आएका थिए। यसवर्षको जनवरीमा ७९ हजार एक सय, फेब्रुअरीमा ७७ हजार चार सय २६, मार्चमा एक लाख २८ हजार एकसय ६७, अप्रिलमा एक लाख ११ हजार तीन

सय ७६, मेमा ९० हजार दुई सय ११ पर्यटक नेपाल आएका थिए। साथै जुनमा ७६ हजार सात सय ३६ र जुलाईमा ६४ हजार पाँच सय ९९ पर्यटनले नेपाल भ्रमण गरेका छन्।

सन् २०२४ को जुलाईमा विदेशी पर्यटक आगमन फण्डे १२ प्रतिशतले बढेको छ। नेपाल पर्यटन बोर्डले उपलब्ध गराएको तथ्याड्क अनुसार गतवर्षको जुलाईको तुलनामा यसवर्षको सोही अवधिमा ११ दशमलव नौ प्रतिशतले विदेशी पर्यटक बढेका हुन्। यसवर्षको जुलाईमा ६४ हजार पाँच सय ९९ विदेशी पर्यटक आगामन भएकामा गतवर्षको सोही अवधिमा यो संख्या ७५ हजार सातसय २६

थियो। बोर्डका अनुसार सन् २०२२ को जुलाईमा ४४ हजार चार सय ६२, सन् २०२१ मा तीन हजार ६३, सन् २०२० मा एक सय ९६ पर्यटक नेपाल आएका थिए। कोरोना महामारी सुरु हुनुभन्दा अघिल्लो वर्ष अर्थात् सन् २०१९ को जुलाईमा ७० हजार नौ सय १६ विदेशी पर्यटकका नेपाल आगमन भएको थियो। जुलाईमा सबैभन्दा बढी भारतबाट २१ हजार चार सय ९१, अमेरिकाबाट सात हजार आठ सय ६४, चीनबाट ६ हजार आठ सय १९, वेलायतबाट तीन हजार आठ सय छ र बंगलादेशबाट तीन हजार चार सय ७० विदेशी पर्यटक नेपाल आएका छन्।